

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۸۵۱۴ د

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۱۲

پیوست: دارد

تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین
مقام معظم رهبری

معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: دستور عمل پیشگیری و کنترل آسیب های تغذیه ای در اثر بحران سیل

با سلام و احترام

ضمن قدردانی از حمایت های جنابعالی و زحمات کلیه کارشناسان در امداد رسانی به هموطنان آسیب دیده در سیل اخیر همانگونه که مستحضرید سیل از دسته حوادث طبیعی (Natural Hazard) با منشأ آبی (هیدرولوژیک) است که سبب تخریب ناگهانی محصولات کشاورزی، از بین رفتن منابع امرار معاش (دام، محصولات کشاورزی و...)، قطع دسترسی مردم به فروشگاه های مواد غذایی و آسیب مراکز خدمات بهداشتی درمانی می شود. علاوه بر آن باعث طغیان بیماری های منتقله از آب و غذا: Food and Waterborne Out breaks به دلیل دسترسی ناکافی به آب سالم، دفع غیر بهداشتی فاضلاب و عدم رعایت بهداشت مواد غذایی است که منجر به بروز بیماری هایی مانند سالمونلوزها، شیگلوزها، اشرشیاکولی، مسمومیت های غذائی استافیلوکوکی و بوتولیسم می شود. به جهت پیشگیری و کنترل بیماریهای منتقله از آب و غذا لازم است اقدامات به هنگام و موثر در خصوص بهداشت آب و فاضلاب و مواد غذایی انجام گیرد. همچنین به منظور طراحی و اجرای مداخلات تغذیه ای متناسب با نیازهای جمعیت آسیب دیده به بحران سیل در بسیاری از مناطق کشور و تحمیل خسارت ها و آسیب های جانی و مالی به بسیاری از هموطنان خواهشمند است دستور فرمایید مدیر گروه بهبود تغذیه آن معاونت ضمن رعایت مفاد دستور عمل مدیریت و نظارت بر خدمات تغذیه ای در مواجهه با سیل و سایر بحران ها که بر اساس (Emergency Operations Plan) EOP و کارکردهای تخصصی ارایه خدمات بهداشتی - تغذیه ای در پاسخ به بلایا) ارزیابی سریع تغذیه ای، پایش کمی و کیفی سبب غذایی و طراحی و اجرای مداخلات بهداشتی - تغذیه ای) تدوین شده است (پیوست ۱) نسبت به موارد زیر نیز اقدام نمایند:

۱. براساس بند ۳ دستور عمل مدیریت و نظارت بر خدمات تغذیه ای در مواجهه با سیل و سایر بحران ها، چک لیست تخصصی ارزیابی وضعیت تغذیه گروههای آسیب پذیر تغذیه ای (پیوست ۲) که با هدف تسریع در امداد رسانی و طراحی مداخلات متناسب با نیاز جمعیت آسیب دیده طراحی شده است را در اولین زمان پایداری وضعیت آسیب دیدگان و سه ماه بعد از وقوع بحران با هماهنگی گروه مدیریت خطر بلایا آن معاونت تکمیل نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۸۵۱۴

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۱۲

پیوست: دارد

تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین
مقام معظم رهبری

۲. اولین فرم گزارش مدیریت تغذیه ای در بحران ها مطابق پیوست ۳ حداکثر تا یک هفته پس از وقوع سیل ، سپس هر دو هفته یکبار و پس از آن ماهی یکبار فرم را تا پایداری وضعیت آسیب دیدگان و اسکان دائم آنان و طبیعی شدن شرایط زندگی تکمیل و به دفتر بهبود تغذیه جامعه این معاونت ارسال گردد.
۳. مدیریت تغذیه در هر چهار مرحله پیشگیری - آمادگی - پاسخ و بازیابی بحران ها الزامی است و در شرایط کنونی مواجهه با سیل تامین نیازهای اساسی افراد از جمله آب، بهداشت محیط، پناهگاه، مراقبتهای بهداشتی و غذا و تغذیه است و در دو مرحله پاسخ و بازیابی مطابق پیوست ۴ توصیه های بهداشتی - تغذیه ای برای جامعه آسیب دیده از سیل پیشنهاد می گردد.
۴. ضمن اینکه مکمل یاری براساس دستور عمل کشوری از طریق سیستم بهداشتی درمانی انجام شود با توجه به اینکه در شرایط فعلی که دسترسی مردم به منابع غذایی آهن و ویتامین A در مناطق سیل زده کاهش یافته است، احتمال افزایش شیوع این کمبود ها افزایش می یابد لذا اطمینان حاصل شود که قطره آهن برای کلیه کودکان زیر ۲سال و قرص آهن و اسید فولیک همراه با ید برای کلیه مادران باردار تامین شده و روزانه مصرف می شود. آموزش نحوه و زمان مصرف نیز حائز اهمیت است.
۵. ترتیبی اتخاذ نمایند تا از مفاد پیوست ۵ در برنامه های آموزشی گروهی - فردی و مشاوره ای تغذیه ای استفاده شود.
۶. در صورتی که موسسات و نهادهای مختلفی اقدام به طبخ غذای گرم جهت آسیب دیدگان حادثه سیل می نمایند، شایسته است در کنار نظارت های بهداشت مواد غذایی که از سوی همکاران محترم بهداشت محیط اعمال می شود، نظارت هایی نیز در خصوص رعایت اصول تغذیه سالم مطابق پیوست ۶ به عمل آید.

دکتر کمال حیدری
معاون بهداشت